

FAGDAGER BEDRET SAMARBEID

Samhandling. Felles fag- og prosedyredager har styrket samarbeidet mellom sykehus og kommuner i Agder.

SAMARBEIDSPROSJEKT:

Artikkelen bygger på
60 % praksis
 40 % teori

DOI-NUMMER:

10.4220/sykepleiens.2015.0005

Inger Johanne Bolstad, Utviklingssenteret i Grimstad kommune

Agno Lisbeth Vabo Ødegaard, enhetsleder nevrologisk avdeling Sørlandet sykehus Kristiansand.

Samhandlingsreform, venstreforskyvning, kunnskapsbasert praksis og behandlingsforløp er begreper som medfører endring i praksis både for sykepleiere og studenter. Endringen har ført til at Sørlandet sykehus og kommunene i Agder har styrket sitt samarbeid. I dette samarbeidet er det blant annet gjennomført felles fag- og prosedyredager hvor målet har vært å samkjøre utførelsen av prosedyrer og bidra til lik praksis i sykehus og kommunehelsetjeneste. Helhetlige behandlingsforløp har også vært vektlagt.

NYE MODELLER. På bakgrunn av samhandlingsreformen har man også latt seg inspirere til å prøve ut nye modeller for praksisgjennomføring for sykepleierstudenter. Utgangspunktet var spørsmålet om hvilke konsekvenser samhandlingsreformen ville få for studentløpene i klinisk praksis.

Samarbeidsorganet for SSHF, Universitetet i Agder og kommunene i Agder, representert ved Utviklingssentrene i Aust- og Vest-Agder, utformet flere prosjekter med utprøving av nye modeller for praksisgjennomføring. Samarbeidsorganet disponerer praksisprosjektmidler, og disse ble øremerket i 2012–2013 for å gjennomføre prosjektene. I 2012 og 2013 har vi

jobbet med disse tre prosjektene:

- Punktpraksis i Kristiansand og Grimstad kommune der studentene i løpet av en ni ukers praksisperiode i sykehjem har fått fem dager der de har vært på andre kommunale tilbud for eksempel rusomsorg, psykiatri, hjemmesykepleie og korttidsavdeling
- Følge KOLS/lungepasienter og lindrende pasienter mellom spesialisthelsetjeneste og kommunalt tilbud
- Fag- og prosedyredager i Grimstad, Kristiansand og Flekkefjord

FAG- OG PROSEDYREDAGER. Siden 2008 har Sørlandet sykehus Arendal og kommunene i Aust-Agder hatt fag- og prosedyredager der målet har vært å heve teoretisk og praktisk kompetanse hos sykepleiere i sykehus og kommune. Her har vi hatt meget gode erfaringer og ønsket derfor å bruke denne modellen for utveksling av kompetanse også i dette prosjektet. Målet med fag- og prosedyredagene var tredelt:

- Økt pasientsikkerhet
- Bedre kvalitet med kunnskapsbasert praksis
- Bedre samarbeid på tvers av nivåene

Hovedmålet med felles fag- og prosedyredager er først og fremst å øke pasientsikkerheten. Pasientene skal oppleve lik praksis i sykehus og i kommunehelsetjeneste. De

skal oppleve at praksisen er kunnskapsbasert og at prosedyrer blir utført på samme måte. Vi tror dette vil være med på å trygge pasienten og styrke opplevelsen av helhetlige tjenester. En annen målsetting har vært å etablere en møteplass for sykepleiere fra sykehus og kommunehelsetjeneste. Det å møtes, å kjenne et ansikt bak stemmen i telefonen tror vi bedrer samarbeidet rundt pasienten.

Da det ble enighet om å bruke praksisprosjektmidler til samhandling og kompetanseheving på tvers av kommune, utdanningsinstitusjon og sykehus i regionen, var en av de første tankene å arrangere kurs for sykepleiere og studenter for å skape rom for utveksling av kompetanse.

PÅGANG. Etter innføringen av samhandlingsreformen er behovet for kompetanse blitt mer synlig. Vi har opplevd stor pågang og etterspørsel etter fag- og prosedyredager. I årene 2010–2013 har 1112 personer fra kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten deltatt på kompetanse- og prosedyredager arrangert av Sørlandet sykehus, kommunene i Agder og Universitetet i Agder.

Fag- og prosedyredagene har vært arrangert på tre forskjellige steder i Agder; Grimstad, Kristiansand og Flekkefjord. Dette fordi samarbeidet har vært knyttet opp til de tre sykehusene i Agder og for

Fakta ●●●

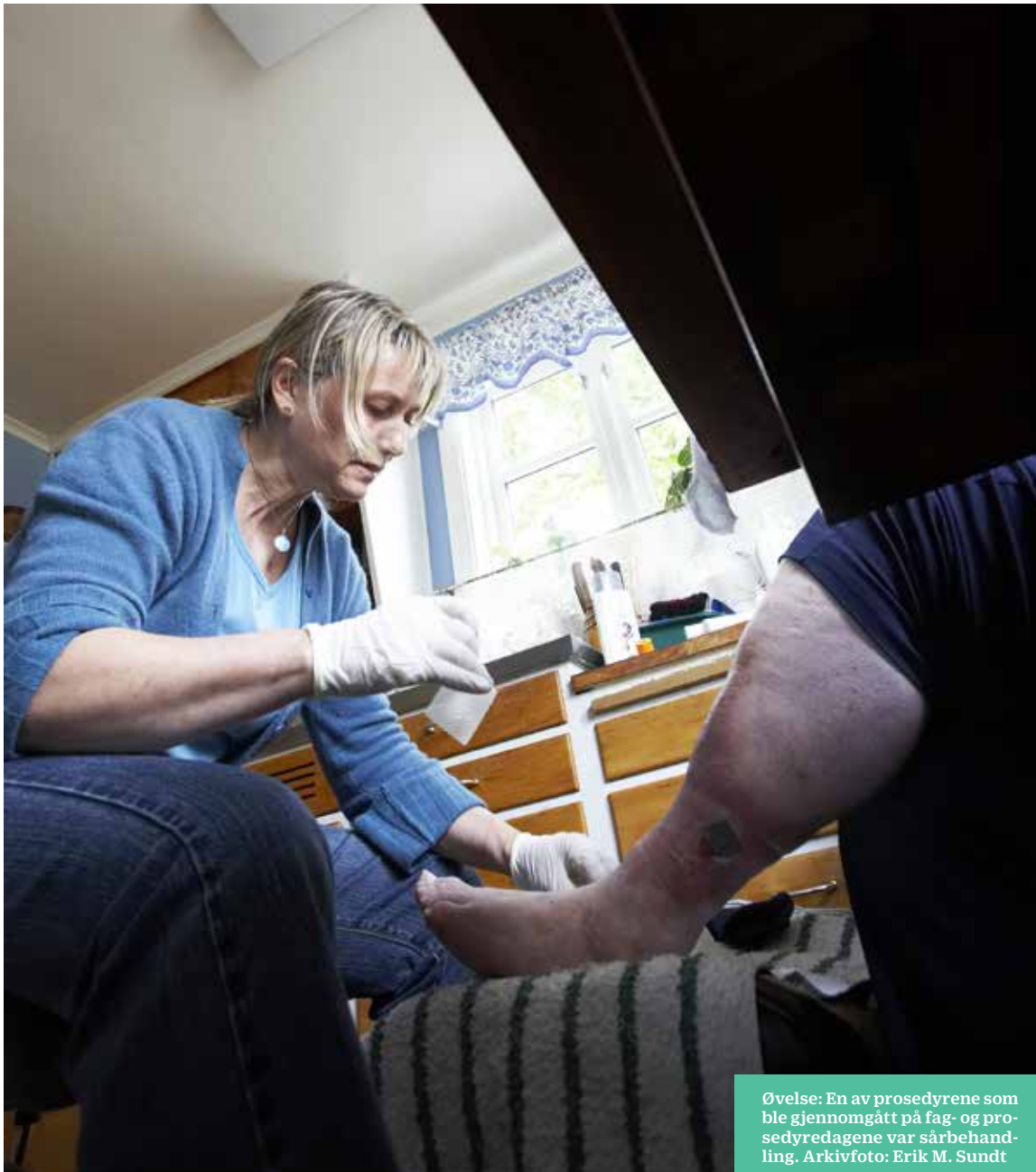
Hovedbudskap

Samhandling på tvers av helseforetak, kommuner og universitet for å heve kompetansen hos kontaktsykepleiere som veileder studenter i praksis.

Nøkkelord

Les mer og finn litteraturreferanser på våre nettsider

- Samhandling
- Praksisstudie
- Prosedyre
- Sykepleierstudenter

Øvelse: En av prosedyrene som ble gjennomgått på fag- og prosedyredagene var sårbehandling. Arkivfoto: Erik M. Sundt

at personell fra alle kommunene skulle ha større mulighet for å delta. Dagene har hatt en teoridel og en del med praktiske øvelser. Dette har vært litt ulikt organisert på de forskjellige stedene.

INNHold. Aust-Agder og sykehuset i Arendal har siden 2008 arrangert fag- og prosedyredager over tre dager: en hel dag med teoretiske emner og to like dager med

«Pasientene skal oppleve lik praksis i sykehus og i kommunehelsetjeneste.»

praktiske prosedyrer. Det har vært nødvendig å ha trening i praktiske

prosedyrer over to dager på grunn av stor deltakelse og for at deltakerne skulle få en god gjennomføring. Temaer tidligere år har blant annet vært hjertesykdom, lindrende omsorg, forebygging og rehabilitering. I Vest-Agder har fag- og prosedyredagene vært gjennomført med en halv dag med teori og en halv dag med praktiske øvelser. Det har vært arrangert to dager både i Kristiansand og i Flekkefjord. Deltakerne

har kunnet velge en av dagene.

Kurset har gått over to dager hvor første del av dagen var teori og andre del har vært trening på praktiske prosedyrer. Prosedyrene deltakerne kunne øve på var: CVK-stell, PVK og administrering av iv. væske, smertebehandling, nedlegging av sonde, administrering av sondemat og utregning av ernæringsbehov. I Grimstad var også stell av trakeostomi og fjerning av slim en av øvelsene.

ULIKE TEMAER. I 2013 var de teoretiske temaene litt ulike på de tre lokalisasjonene:

Grimstad:

- Bo godt og trygt hjemme
- Hjem 2015
- Medikamenter til eldre
- Vold mot eldre
- «Lyst på livet»

Kristiansand:

- Moderne slagbehandling
- Behandling av sår

Flekkefjord:

- Delir
- Hva er pickline?
- Moderne slagbehandling
- Kateter og UVI

EVALUERING. Evalueringene fra dagene var gjennomgående gode på alle tre lokalisasjoner.

Evaluering fra dagene i Kristiansand i mai 2013 (82 deltakere, 63 svarte på evalueringen) presenteres under:

Evalueringene fra deltakerne var veldig positive på alle de tre stedene. Ord som lærerikt, spennende og nyttig gikk igjen. Dette gjaldt både den teoretiske og praktiske delen. Vi erfarte at det var viktig å la deltakerne få velge mellom to vanskelighetsgrader – nybegynner og erfaren – på trening i praktiske prosedyrer. Dette fordi vi inviterte sykepleiere fra både sykehus og kommunehelsetjeneste og behovet var ulikt. I den forbindelse ser vi også behovet for at praksisfeltet har tilgjengelig øvingsutstyr. I Arendal og Grimstad, som har lengst erfaring med å arrangere fag- og prosedyredager, har man erfart at læringsutbyttet

er størst når deltakerne forbereder seg på forhånd. I 2013 ble det sendt ut et kompendium som det var krav om å lese gjennom før kurset.

I Aust-Agder har det vært en hel dag med teori og en hel dag til praktiske ferdighetsøvelser. I Vest-Agder har alt vært samlet på en dag. Det har kommet mange positive tilbakemeldinger på at det blir bedre tid til øvelser når man har en hel dag, og det har vært positivt med

en hel teoridag. Men det har vært lettere for enhetene og avdelingene å la personalet få fri en dag til kurs og da få med seg både teori og praksis. Det vil derfor videre bli satset på å ha både teori og praksis på en og samme dag.

DISKUSJON. Det har vært positive tilbakemeldinger på gjennomføring av kursdagene fra deltakerne, men vi ser også at det oppstår noen

spørsmål knyttet til denne typen opplæring: Hvordan kommer kunnskapen til nytte? Er pasientsikkerheten bedre? Bør sykehuset kunne forventes at personell fra kommunen kan prosedyrer når pasienter utskrives?

Det er ingen tvil om at denne typen opplæring må være ønsket av lederne og at lederne har stor betydning for hva man oppnår. Lederne må etterspørre kompetansen og sørge for å bruke den i avdelingen. Dette er en type kompetanse som er ferskvare og som må vedlikeholdes.

VIDEREFØRING. Det er allerede og vil i nærmeste år bli kjøpt inn mer øvingsutstyr for praksisprosjektmidler. Hensikten er at praksisfeltet skal ha tilgjengelig utstyr å øve på også etter at disse dagene er over. Det er kjøpt inn ernæringsdukke, picc-line torso og puter til å stikke veneflon i. Allerede innkjøpt utstyr oppbevares nå på Universitetet i Kristiansand. Man har tenkt at fremtidige innkjøp skal oppbevares på sykehusene og i utviklingssentrene i fylkene og lånes ut til personell i kommunehelsetjenesten og på sykehuset. Dette gir økt mulighet for å øve og trene i avdelingene.

Universitet, sykehus og kommune vil videreføre samarbeidet. Det er bestemt at fag- og prosedyredagene blir videreført de neste to årene på tre steder i fylkene. Erfaringen med kursdager på tre forskjellige steder i Agder har vært veldig positive og vil etter all sannsynlighet også bli det i fortsettelsen.

Bli-kjent-faktoren på tvers av forvaltningsnivåene og nærheten til det lokale sykehus er en suksessfaktor. Lange avstander bidrar også til at det er mer hensiktsmessig å arrangere kursene på tre forskjellige steder. ●

Tabell 1: Deltakelse: Det er 30 kommuner i Agderfylkene, 15 kommuner i Aust Agder og 15 i Vest Agder.

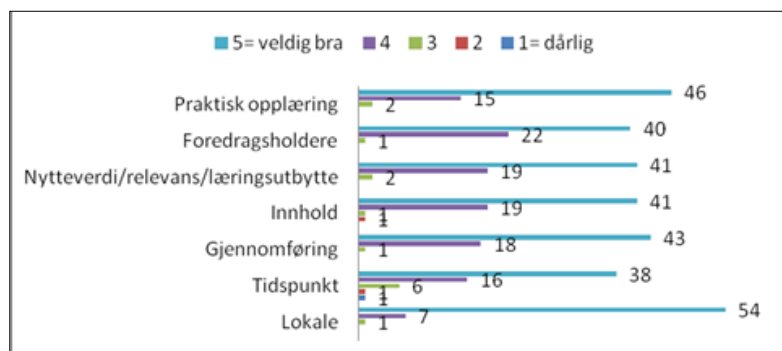
Årstall	Sted	Antall deltaker	Antall kommuner
2010	SSA*+Kommuner i Aust- Agder	282	8
2011	SSA+Kommuner i Aust- Agder	249	10
2012	SSA+Kommuner i Aust- Agder	162	10
2012	SSK** + kommuner i Vest- Agder og Aust- Agder	159	17
2013	SSA+Kommuner i Aust- Agder	110	12
2013	SSK + kommuner i Vest- Agder	82	8
2013	SSF***+ kommuner i Lister regionen	68	6
Totalt	Vest- og Aust- Agder	1112	

*Sørlandets Sykehus Kristiansand

**Sørlandets Sykehus Arendal

***Sørlandets Sykehus Flekkefjord

Tabell 2. Evaluering: Kompetansedager 22. og 23. mai 2013

FAGARTIKLER:

Fagartikler kan sendes til torhild.apall@sykepleien.no